

кой компрометирующъ инцидентъ е далъ за това поводъ. Така, въ една народна пѣсенъ за Св. Гора се пѣе, че въ нея „жена не стѣпва и женско пиле не прѣхвърква“, защото намѣрили „бѣла Рада съ башъ игуменъ да му лежи на ржчица“ (Сб. Илиевъ, стр. 1) 11.

Че още по-рано българитѣ сж ходѣли въ Св. Гора за „наука“ се види и отъ нѣкои стари народни пѣсни. (Ср. пѣсенята въ сборника на С. Ив. Б., стр. 106, дѣто се пѣе за Крали Марковия синъ Михаилъ, който отива на Св. Гора „книга да уче, книга вангелиа“).

Като „Св. Горски калугеръ“, родомъ отъ Сливенъ, се споменува нѣкой си *Накифоръ*, който, заподозрянъ като шпионинъ по бунтоветѣ изъ Равна Гора, билъ убитъ при Тунджа въ 1826 г. (Псп. XXXVII, год. VII, стр. 140). Както ще се види по-долу, извѣстиятъ въ Сливенъ даскалъ Еню, чичо на Ив. Добровски, е билъ 20 години на учение въ Св. Гора.

(Св. Гора е била не само свѣрталище на български калугери, търговци и възпитанници, но и такова на грѣцки, а което е по-важно, отъ тукъ сж излѣзли грѣцки учители, които знаели български езикъ и го прѣподавали въ нѣкои училища. Това е характеристично и говори за разпространението на старобългарската писменность въ крайгейскитѣ покрайнини до пробуждането на гърцитѣ. Така, Χριστοφουας, Акарнанецъ, роденъ въ 1733 г. въ Ксиромеро, ималъ учителъ по *български*, а самиятъ той прѣподавалъ тоя езикъ въ Св. Гора. Такива гърци като него сж извѣстнитѣ въ грѣцката история и литература ученитѣ Димитриосъ, Николаосъ, Евгени Булгарисъ и др. Ср. Λεξικον Βουλγαρα, Т. IX, стр. 773 etc.).

Отварянето на първото елинско училище въ Сливенъ и началото на елинизацията тукъ.

Искритѣ на духовното ни и политическо пробуждане, като плодъ на Паисиевитѣ усилия, отначало въ усамотени, чисто български кѣтове, като Котелъ, Жеравна, Сливенъ, Габрово и др., бѣха застигнати отъ силната струя на грѣцкото възраждане. Разполагайки съ подкрѣпата на своя патриаршия, гърцитѣ се стрѣснаха по-рано отъ българитѣ. Политическото имъ и духовно събуждане възникна къмъ края на XVIII-то столѣтие, едни отъ първитѣ плодове на което бѣха отворенитѣ грѣцки училища съ завидни на врѣмето си програма и методъ. Патмосъ, Кидония, Куру-Чешме, Андросъ, Корфу, Занте, Букурещъ и Яшъ станаха просвѣти-